

ศึกษาวิเคราะห์บริบททางพุทธศาสนาผ่านพิธีกรรมการสักยันต์

Study and Analyze the Buddhist Context through
the Sak Yant Ritual

ชนัดถ์ วัฒนา

Chanat Wattana

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Chiang Mai Campus

ศรีสกุล ชัยเวียง

Srisakun Chaiwiang

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Corresponding Author, Email: ajthonglor@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์บริบททางพุทธศาสนาผ่านพิธีกรรมการสักยันต์ ในปัจจุบันสังคมมีความไม่มั่นคงในสภาพการณ์ของเศรษฐกิจที่ส่งผลให้คนในสังคมไทยขาดความเชื่อมั่นในการดำรงชีวิต และนำไปสู่ความต้องการความมั่นคงทางจิตใจมากขึ้น การสักยันต์เป็นพิธีกรรมที่สืบทอดมาช้านานจากรุ่นสู่รุ่น และยังมีให้ปรากฏชัดเจนถูกยอมรับในสังคมไทยจนถึงปัจจุบัน ผู้ที่รับการสักยันต์คาดหวังในพุทธคุณที่ได้รับจากสักยันต์ ในด้านความแคล้วคลาดจากภัยอันตราย ด้านเมตตามหานิยม ด้านการค้าขายให้เจริญรุ่งเรือง อีกทั้งประวัติความเป็นมาของการสักยันต์และรายละเอียดขั้นตอนในพิธีกรรมล้วนมีความเชื่อมโยงกับพระพุทธศาสนาเป็นหลักใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นตำนานที่มีเรื่องราวของพระพุทธศาสนาแฝงอยู่ ด้วยพิธีกรรมที่เริ่มจากการท่องคาถาอาคมจากพระเกจิอาจารย์สืบทอดสู่ช่างสักที่เป็นฆราวาส โดยเฉพาะความเชื่อในตัวเลข อักขระ ลายสัตว์ ที่ประกอบกันเป็นพลังที่นำไปสู่ความเชื่อความศรัทธาของผู้ที่มารับการสักยันต์ที่มองข้ามเรื่องความเจ็บปวดจากปลายเข็มที่แทงบนผิวหนังตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

แม้ปัจจุบันขั้นตอนและความเชื่อในพิธีกรรมการสักยันต์ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยนิยมเพียงใด แต่การเลื่องลือของพุทธคุณในลายสักยันต์ยังคงความขลังให้ผู้หลงใหลในพิธีกรรมการสักยันต์ได้เข้ามารับการสักลายยันต์ต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนได้ถึงพลังความ

เชื่อกันว่าพระพุทธศาสนาเป็นรากฐานทำให้พิธีกรรมสักยันต์ยังคงได้รับความนิยมจวบจนถึงทุกวันนี้

คำสำคัญ : สักยันต์ , พิธีกรรมการสักยันต์

Abstract

This article aims to study and analyze the Buddhist context through the ritual of Sak Yant. At present, society has instability in the economic situation which causes people in Thai society to lack confidence in their lives and leads to a greater need for mental stability. Sak Yant is a ritual that has been passed down for a long time from generation to generation. And it is still clearly visible and accepted in Thai society until now. The person who receives the Sak Yant expects the Buddhist virtues received from the Sak Yant. In terms of avoiding dangers the aspect of kindness is popular. In terms of trading, make it prosperous. In addition, the history of Sak Yant and the details of the ritual steps are all connected to Buddhism. Whether there is a legend that contains the story of Vetiver Buddhism.

With a ritual that begins with the reciting of magical incantations from monks and passed down to lay Sak Yant artists. Especially, the belief in numbers, characters, and patterns that together form a power that leads to the belief and faith of those who receive Sak Yant who overlook the pain from the tip of the needle that pierces the skin in various parts of the body.

Even today, the steps and beliefs in the Sak Yant ritual have changed according to the modern times. But the fame of the Buddha's virtues in the tattoo still holds its magic. Those who are fascinated with Sak Yant rituals come to get various tattoo designs, which reflects the power of the beliefs of Buddhism as the foundation, making the tattooing ceremony still It remains popular until today.

Keywords : Sak Yant , Sak Yant Ritual

บทนำ

พิธีกรรมที่จะสามารถสืบทอดเรื่องความเชื่อความศรัทธาโดยการส่งผ่านจากรุ่นสู่รุ่นอย่างแข็งแกร่งและมั่นคงได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยมนุษย์ในการสั่งสมและสืบทอดจนในที่สุดกลายเป็นที่ยอมรับของสังคมโดยรวม ซึ่งแต่ละท้องถิ่นจะมีพิธีกรรมทางความเชื่อความศรัทธาที่มาจากทางด้านพุทธศาสนาเข้ามาเป็นต้นกำเนิดหลากหลายในสังคมไทย สำหรับพิธีกรรมที่สร้างค่านิยมที่เชื่อในการได้มาซึ่งความคงกระพัน การสร้างขวัญกำลังใจจากการเผชิญอันตรายร่วมกับพิธีกรรมทางไสยเวทย์ที่มักเกิดขึ้นในบริเวณของวัดหรือสถานที่ทางศาสนา ดังเช่น พิธีกรรมการสักลงบนพื้นผิวของร่างกายที่มาพร้อมความเจ็บปวด ล้วนเกิดจากความเชื่อความศรัทธาในความขลังของผู้ที่ได้รับการสักจากอาจารย์สักที่นับถือกันมาแต่ในอดีต โดยแต่ละท้องถิ่นของสังคมไทยยังคงมีความเชื่อในการสักประจำท้องถิ่นอยู่จนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็น การสักขาลายของลาวพุงดำทางภาคเหนือ การสักขาลายของอีสาน เป็นวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในอดีตเพื่อการสร้างขวัญกำลังใจเสมือนสร้างความมั่นใจต่อการเผชิญสิ่งอันตรายที่จะเข้ามา ความเชื่อเรื่องการแก้คุณไสย รวมถึงค่านิยมทางสังคมในอดีตพิธีกรรมการสักยันต์เป็นพิธีกรรมที่ได้รับการกล่าวถึงและมีการสืบทอดกันมาในแต่ละรุ่น

โดยลักษณะของพิธีกรรมการสักยันต์ เป็นการเอาเหล็กแหลมแหลมจุ่มหมึกหรือน้ำมันที่มีส่วนผสมจากวัตถุดิบส่วนประกอบต่าง ๆ จากทางธรรมชาติหรือจากส่วนประกอบจากสัตว์ แล้วนำเหล็กแหลมนั้นแทงลงบนผิวหนังของร่างกาย ด้วยลักษณะของการสักเป็นลายต่าง ๆ ทั้งการสักรูปแบบของตัว เครื่องหมาย รูปสัตว์(ราชบัณฑิตยสถาน, 2542 : 654) โดยเฉพาะพิธีกรรมการสักยันต์นี้เกิดจากความศรัทธาในความขลังของพุทธคุณของพระเกจิอาจารย์ที่ประกอบพิธีกรรมการสักยันต์ให้มุ่งเน้นความสำคัญในการขั้นตอนพิธีกรรมการสักยันต์ ตั้งแต่ขั้นตอนก่อนการสักยันต์ต้องเตรียมเครื่องสักการะไหว้ครู ระหว่างการลงคาถาอาคมในการสักยันต์จากครูบาอาจารย์ที่ทำการสักยันต์ให้ และหลักการสักยันต์ต้องมีกฎข้อห้ามที่มีนัยแฝงทางพระพุทธศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยระบุถึงข้อปฏิบัติหลังได้รับการสักยันต์ควรกระทำและห้ามกระทำอย่างเด็ดขาด แม้กระทั่งลายสักยันต์ยังสื่อความหมายที่แปลออกมาถึงพุทธคุณด้านต่าง ๆ ที่ผู้รับการสักยันต์จะได้รับ

สำหรับความเชื่อในการสักยันต์ของบริบทสังคมไทยได้ปรากฏตั้งแต่สมัยอาณาจักรล้านนา ล้านช้าง เลยไปถึงบริเวณของภูมิลานในพม่า สิบสองปันนา และสิบสอง

จุฑาของประเทศจีน ล้วนเกิดจากความเชื่อที่เป็นตำนานเล่าขานกันว่า บรรดาหัวเมืองต่าง ๆ ได้แก่ เมืองจำปา เมืองสั๊กกะ เมืองวิเทหะ กรุงราชคฤห์ นำทัพเมืองตนเองมารบรากัน เพื่อแย่งชิงองค์พระสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้าในสมัยที่พระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพาน แต่ โทณพราหมณ์ผู้ที่แจกองค์พระสารีริกธาตุให้กับบรรดาหัวเมืองนั้นได้ทำการชี้แจงต่าง ๆ จนทำให้เกิดความสามัคคีธรรม ส่งผลให้บรรดาหัวเมืองจึงแยกย้ายกันกลับไปและไม่ให้เกิดการก่อศึกสงครามต่อกัน เวลาต่อมากลุ่มยูนนาน หนองแส แคว้นสิบสองจุไทได้ไปยัง เมืองกุณินารายณ์และได้เข้าพบกับกษัตริย์วลลีปาโมกข์ เพื่อขอแบ่งพระบรมสารีริกธาตุ แต่กลับพบว่าองค์พระสารีริกธาตุนั้นหมดแล้ว ซึ่งเมืองราชคฤห์เป็นหัวเมืองที่ได้ไปมากที่สุดและสั่งการไปยังเมืองบิหารของเมืองใหญ่ให้จัดทำสถูปหรือเจดีย์เพื่อบรรจุองค์พระสารีริกธาตุ ทำให้กษัตริย์เมืองยูนนาน หนองแส ได้แต่เพียงเฝ้าถ่านกลับไป และพากันอธิษฐานต่อพระอังคารที่เกิดจากเฝ้าถ่านที่ได้รับมานั้นแทรกซึมเข้าตามเนื้อตัวด้วย อิทธิฤทธิ์ของพระพุทธเจ้า จึงเป็นเหตุให้กษัตริย์หัวเมืองคงกระพันชาตรีเสมือนมีกำลังดั่ง ช้างสารตลอดจนกระโดดสูงได้ถึง 100 องค์คายพพ ซึ่งจากความเชื่อที่เล่ากันมานี้จึงทำให้ ปรากฏภาพการสักด้วยอักขระทางพระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงในปัจจุบันที่นิยมการ สักลายยันต์ตามร่างกายเนื้อตัวกลายเป็นเวทย์มนตร์ คาถา และยันต์ต่าง ๆ ของกลุ่มชาว ยูนนานแคว้นสิบสองจุไท กลุ่มชนไทยใหญ่ พวกเงี้ยว ไทยจีน ไทยยาง ไทยลื้อ ซึ่งเป็นผล ความเชื่อดังกล่าว และสะท้อนมุมมองของการเชื่อมโยงผ่านบริบทของพระพุทธศาสนา ผสานเข้ากับการสัก และดัดแปลงมาในแต่ละยุคสมัยกลายเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประจำแต่ละพื้นที่กันด้วย (ไพโรจน์ สโมสร, 2524 : 12 - 20)

เนื้อเรื่อง

จากการนำคติความเชื่อทางพระพุทธศาสนาเข้ามาผสานกับการสักในอดีตดังที่ กล่าวไว้แล้วนั้น ทำให้เกิดวัฒนธรรมการสักในพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งวัตถุประสงค์ของการสักยันต์ ต่างกันไป บางคนจะสักยันต์ด้วยเหตุผลเพื่อสร้างความมั่นใจ ความศรัทธาในคาถาอาคม ให้อยู่ยงคงกระพัน ฟันแทงไม่เข้า และนิยมสักในกลุ่มผู้ชายเท่านั้น แต่ในปัจจุบันมีผู้หญิง เริ่มนิยมมากขึ้นในเรื่องการค้าขาย เรื่องเมตตามหานิยม และการสักยันต์ยังทำให้เกิดเป็น พิธีกรรมในกลุ่มที่มีความเชื่อความศรัทธาที่แรงกล้า ให้ความสำคัญในการขั้นตอนพิธีกรรม การสักยันต์ ตั้งแต่ขั้นตอนก่อนการสักยันต์ต้องเตรียมเครื่องสักการะไหว้ครุ ระหว่างการ ลงคาถาอาคมในการสักยันต์จากครูบาอาจารย์ที่ทำการสักยันต์ให้ และหลักการสักยันต์

ต้องมีกฎข้อห้ามที่ควรกระทำและห้ามกระทำอย่างเด็ดขาด แม้กระทั่งลายสักยันต์ยังสื่อถึงพุทธคุณด้านต่าง ๆ ซึ่งสามารถแบ่งรายละเอียดแต่ละส่วนได้ ดังนี้

การสักยันต์ที่ให้พุทธคุณแก่ผู้สักยันต์ในปัจจุบันที่เป็นที่นิยม สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ด้านความคงกระพันชาตรี เป็นการสักเพื่อให้แคล้วคลาดจากของมีคม อุบัติเหตุ หรือภัยอันตรายทั้งปวง นิยมสักยันต์ลายซึ่งเป็นเสมือนตัวแทนความดุร้าย ความกล้าหาญ ความสง่างาม ความปราดเปรียว เช่น ลายเสือแผ่น หนุมานคลุกฝุ่น หงส์ และลายสิงห์ เป็นต้น หรือเป็นลายสักยันต์ที่เปรียบเสมือนเกราะป้องกันภัยอันตราย เช่น ยันต์เก้ายอด ยันต์เกราะเพชร เป็นต้น

2. ด้านเมตตามหานิยม เป็นการสักเพื่อผลทางเมตตามหานิยมมักจะสักเป็น รูปจิ้งจก หรือนกสาริกาเพื่อเป็นตัวแทนของความมีเสน่ห์เป็นที่รักใคร่ของคนทั่วไป โดยเฉพาะให้ผลดีทางการเจรจา คำขายทำให้กิจการเจริญรุ่งเรือง หรือเป็นลักษณะตัวอักษร ยันต์ เช่น ยันต์ดอกบัว ยันต์ก้นถุง ยันต์โภคทรัพย์ ซึ่งมีผลทางด้านการเงิน เป็นต้น

วิธีการสักยันต์ในสมัยอดีตจนปัจจุบันสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. การสักด้วยน้ำมัน ส่วนใหญ่เป็นน้ำมันว่าน 108 ซึ่งส่งผลพุทธคุณเกี่ยวกับทางด้านเมตตามหาเสน่ห์ เป็นที่นิยมกันมากในปัจจุบันทั้งชายหญิง เพราะหลังการสักน้ำมันแล้วจะเกิดรอยแดงจากการสัก แต่ประมาณ 2-3 วัน รอยแดงจะค่อย ๆ จางหายไป จะไม่ปรากฏร่องรอยการสักยันต์ที่ชัดเจนเหมือนการสักแบบหมึกสำหรับลวดลายที่นิยม ก็จะเกี่ยวข้องกับเมตตา การค้าขาย การเจรจาประกอบธุรกิจ กลุ่มอาชีพศิลปินนักแสดง นิยมสักยันต์สาธิตา ยันต์จิ้งจก ยันต์เมตตา ยันต์ลือชา ยันต์ถุงเงินถุงทอง เป็นต้น

2. การสักด้วยหมึกจีน โดยการใช้เข็มเหล็กแหลมจุ่มหมึกสีดำผสมว่าน 108 นำมาทิ่มลงบนบริเวณเนื้อที่ต้องการสักยันต์ลงไป นิยมใช้หมึกจีนมาผสมกับน้ำพุทธมนต์ ในสมัยอดีตนำผสมกับ ดีเสือ ดีหมี ดีงูเห่า เป็นต้น เปรียบเสมือนพลังอำนาจความดุร้ายของสัตว์ร้ายจะส่งผลถึงความอยู่คงกระพัน

อุปกรณ์การสักยันต์ ประกอบด้วยอุปกรณ์สำคัญ ดังนี้

1. เข็มสัก เป็นวัตถุปลายแหลมที่ทำหน้าที่หลักในการแทงลงไปบนผิวหนัง เพื่อให้เกิดลายสักตามที่ต้องการ การเลือกใช้เข็มสักและวัตถุปลายแหลมของ อาจารย์สัก แต่ละท่าน จะแตกต่างกันไปตามแต่ความถนัด ความสะดวก หรือตามที่ท่านได้รับการถ่ายทอดมาจากอาจารย์สักในรุ่นก่อน ๆ ซึ่งเข็มสักโดยทั่วไปสามารถแบ่งลักษณะ ได้แก่ 1) เข็มสักที่ทำจากหนามหวายที่มีปลายแหลมและแข็ง 2) เข็มหมุดหรือเข็มเย็บผ้า 3-4 เล่ม มัดเข้าไว้ด้วยกันแล้วผูกติดกับด้ามไม้เพื่อใช้เป็นด้ามจับในการสัก 3) เข็มสักที่มีก้าน ร่ม และฝนปลายแหลมเป็นหน้าตัด 4) เข็มสักแบบเหล็กปลายแหลม และต้องทำด้วยทอง เหลือง และ 5) เข็มสักที่ทำจากเหล็กตะปูจากการตอกโลงผี เพื่อให้เกิดความศักดิ์สิทธิ์ เกี่ยวกับวิชาอาคม แต่ปัจจุบันเข็มที่ใช้ในการสักนั้นมักทำด้วยวัสดุที่เป็นโลหะ เพื่อให้จับ ได้ถนัดมือและให้มีน้ำหนักถ่วงที่ปลายด้าม สามารถบังคับเข็มส่งไปในทิศทางที่ต้องการได้ ส่วนเข็มสักไฟฟ้านั้นอาจารย์สักไม่นิยมใช้เพราะว่าเหมาะสำหรับการสักเฉพาะลวดลาย ที่ให้เกิดความสวยงามเท่านั้นไม่เหมาะกับการสักตัวอักขระที่กำกับลาย เพราะบังคับ ทิศทางไม่ได้และยังขัดต่อความเชื่อทางไสยศาสตร์อีกด้วย

2. หมึก นับเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญรองลงมา หมึกที่ใช้ในการสลวดลายที่สัก จะสวยงามรูปคมชัดเจนและติดทนนานขึ้นอยู่กับการผสมของหมึกที่ใช้ ตามประวัติความเป็นมาวิวัฒนาการและดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ทำให้ส่วนผสมของหมึก จึงมีความแตกต่างหลากหลายกันออกไป อาทิเช่น ภาคอีสานเริ่มแรกใช้ขี้เถ้าไม้สีขาวชนิด หนึ่งมาเขียนบนผิวหนังแล้วใช้ขี้เถ้าหมักตามลวดลายที่ต้องการ ขี้เถ้าไม้จะซึมเข้าไป ได้ผิวหนังพออย่างไม้แห้งจะเปลี่ยนเป็นสีดำ แต่สีของขี้เถ้าไม้ไม่ทนทานนานเข้าก็จะลบ เลือน จึงดัดแปลงมาใช้ขี้เถ้าหรือดินหม้อผสมกับดีควายให้เข้ากันเมื่อแผลสักหายจะเป็น สีดำติดทนนาน

ความหมายตัวเลขยันต์และอักขระของการสักยันต์

การสักเป็นตัวเลข สามารถสรุปรายละเอียดและความหมายพอสังเขป ดังนี้

เลข 1 คุณแห่งพระนิพพานอันยิ่งใหญ่

เลข 2 คุณแห่งพุทธโธ

เลข 3 คุณแห่งแก้ว พระรัตนตรัย และอีกความหมาย คือ พระไตรปิฎก

เลข 4 คุณแห่งมรรค 4 ผล 4 คุณแห่งพระ โลกบาลทั้ง 4 พรหมวิหาร 4 พระ
ฤๅษีกัสสปะ

เลข 5 คุณแห่งศีล 5

เลข 6 คุณแห่งไฟ หรือพระเพลิง คุณแห่งพระอาทิตย์

เลข 7 คุณแห่งลม หรือพระพาย

เลข 8 คุณแห่งพระกรรมฐาน คุณแห่งศีล 8 คุณแห่งพระอังคาร

เลข 9 คุณแห่งมรรค 4 ผล 4 พระนิพพาน 1 คุณแห่งพระเกตุ

เลข 10 คุณแห่งครูบาอาจารย์คุณแห่งอากาศ คุณแห่งศีล 10 คุณแห่งพระ
เสาร์ 30 ทิศ

เลข 12 คุณแห่งมารดา คุณแห่งพระคงคา คุณแห่งพระราหู

เลข 14 คุณแห่งพระสังฆเจ้า

เลข 21 คุณแห่งบิดา คุณแห่งพระธรณีคุณแห่งพระศุกร์

เลข 33 คุณแห่งอักษระ

เลข 38 คุณแห่งพระธรรมเจ้า

เลข 227 คุณแห่งศีล 227

ส่วนการสักอักษระ สามารถยกตัวอย่างพอสังเขป ดังนี้

หัวใจพระสูตร คือ ทิมะสังอังขุ หัวใจพระวินัย คือ อาปามะจุปะ

หัวใจพาหุ คือ พามานาอุกะสะนะทุ หัวใจพระพุทธเจ้า คือ อิกะวิติ

หัวใจปฏิสังขาโย คือ จิปะเสติ หัวใจพระไตรปิฎก คือ สะระณะมะ

หัวใจยอดศีล คือ พุทธะสังมิ หัวใจหนุมาน คือ ยะตะมะอะ, หรือ

หะนุมานะ

หัวใจมนุษย์ คือ มะนุญญัง

หัวใจหญิง คือ จิตตังภคินีเม

หัวใจชาย คือ จิตตังปุริโส

หัวใจทรหด คือ นะหิโลกัง

หัวใจมหาจุ คือ อุทธังอัทธโร หัวใจลิงลม คือ ยุวพะวา วิงวังกังหะ หรือ จิ
ชะจุติ

การสักอักขระนี้นิยมสักกันเป็นอักษรภาษาขอม ที่เรียกว่า การสักขอมเป็น
บาลี หรือเป็นภาษาอื่น ๆ ได้ การสักและการปลุกเสก เป็นพระคาถา 108 หรือ พระคาถา
หัวใจ 108 (ลานโพธิ์, 2535 : 20)

ข้อห้ามของพิธีกรรมการสักยันต์

เมื่อผู้รับการสักยันต์ไปแล้ว จำเป็นต้องปฏิบัติตามข้อห้ามสำหรับคนที่มีลาย
สักยันต์ ดังนี้

1. ห้ามด่าบิดามารดาบุพการี ทั้งของตนเองและผู้อื่น
2. ห้ามผิดลูกเมียผู้อื่น
3. ห้ามลอดไม้ค้ำต้นกล้วย
4. ห้ามลอดสะพานหัวเดียว
5. ห้ามลอดราวตากผ้า
6. ห้ามกินพืชผักประเภทผักชนิดต่างๆ บวบ น้ำเต้าและมะเฟือง
7. ควรรักษาศีล 5 อย่างเคร่งครัด

ผู้รับการสักยันต์จำเป็นต้องยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดด้วยบุญญาธิการ
ของบูรพาจารย์ คณาจารย์ที่ถ่ายทอดสู่ตัวของคนสักยันต์ไม่ให้เสื่อมคลายความขลัง ต้อง
ถือปฏิบัติในความดี ข้อห้ามต่าง ๆ ที่มีมาแต่สมัยอดีตที่เรียกว่า คนดี สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ผีคุ้ม
ปกป้องกันภัย เป็นข้อเตือนสติให้ตระหนักถึงผลกระทบดีกรรมชั่ว

พิธีกรรมการสักยันต์ที่มีความเชื่อมโยงกับพระพุทธศาสนา

จากรายละเอียดเกี่ยวกับพิธีกรรมการสักยันต์ที่สะท้อนถึงการเชื่อมโยงผ่าน
บริบทพระพุทธศาสนา ร่วมกับการศึกษาความเป็นมาที่ปรากฏเมื่อราวกว่า 1,000 ปี ของ
ท้องถิ่นในประเทศเพื่อนบ้านพบหลักฐานชัดเจนที่ประเทศกัมพูชา โดยการริเริ่มตัวอักษรที่
ใช้ในการสักนั้นจะมีความพิเศษที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ที่เรียกว่า “อักขราหรืออักขระ”
มีต้นกำเนิดมาจากศาสนาฮินดูและถูกประยุกต์ให้สอดคล้องและผสมผสานกับเวทมนตร์หรือ

ไสยศาสตร์มาจากเมืองโบราณนครวัดที่ใช้เขียนหรือสักเป็นภาษาขอมโบราณและภาษาบาลี พุทธพระคัมภีร์ที่ได้รับการรับรองแล้ว เพื่อนำไปใช้เป็นตัวแทนของพระเจ้าและสืบทอดใน ลักษณะรูปทรงเลขาคณิต ประกอบด้วย 1 ส่วน คือ 1) ยันตรา 2) ตัวอักษรภาษาบาลี และ 3) คาถาอาคมที่เกี่ยวข้องที่พระอาจารย์ใช้ท่องเวลาลงอักขระ ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถสะท้อน ให้เห็นถึงความเรียบง่ายของการสัก และต่อมาการสักในลักษณะดังกล่าวจึงถูกขนานนามว่า “การสักยันต์” โดยมีความเกี่ยวข้องกับทางพุทธศาสนาที่นิยมมากในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และประเทศไทย ด้วยวัตถุประสงค์หลักคือเพื่อขนะการต่อสู้ การรบและเพื่อการป้องกัน ตนเอง และจะพบในร่างกายของเพศชาย มีเพียงนักรบจะมีรอยสักและข้อความที่ไม่สามารถ มองเห็นได้ที่บริเวณส่วนหน้าอก ส่วนแขน และส่วนแผ่นหลัง จากพุทธคุณของลวดลายสัก ยันต์ที่สักนั้นมีความเชื่อความศรัทธาในการช่วยเพิ่มพลังกำลังให้แข็งแกร่งขึ้น มีความอดทน รวมถึงการช่วยป้องกันการได้รับบาดเจ็บจากการสู้รบยามศึกสงคราม ทำให้ส่งผลต่อขวัญ กำลังใจต่อสู้ต่อความพ่ายแพ้หรือเสียชีวิตได้ (โดมกั ทิพย์สุตา, 2555 : 34)

การนำการสักที่ประกอบด้วยอักขระ ลวดลาย การลงเส้นสาย ที่มาจากพุทธคุณ ทางความเชื่อความศรัทธาในพระพุทธศาสนา และพบเห็นในพิธีกรรมการสักยันต์ยุคปัจจุบัน จึงกล่าวได้ว่าการสักยันต์เป็นเอกลักษณ์ที่มีความชัดเจนและสามารถสื่อถึงความเชื่อใน คุณพระรัตนตรัยหรือบทสวดต่าง ๆ โดยการนำคำย่อของบทสวดหรือเลือกเฉพาะท่อนที่ น่าสนใจมาสักบนบริเวณส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย แล้วจะส่งผลทำให้คุณของพระพุทธเจ้า บังเกิดขึ้นบนร่างกายของผู้ที่รับการสัก และจะมีความคงกระพันแล้วคลาดปลอดภัย การ สักยันต์จึงรับอิทธิพลของศาสนาที่นำมาเป็นลายในการสัก ดังงานวิจัยของ ญัฐธัญ มณีรัตน์ จากการวิจัยเรื่องการศึกษาวิเคราะห์ระบบยันต์ในภาคกลางของประเทศไทย สรุปความ ว่า การยันต์ต่าง ๆ ส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากพุทธศาสนามหายานและศาสนาพราหมณ์- ฮินดู ไม่เพียงแต่ความเหมือนกันในเรื่องรูปแบบ แม้แต่องค์ประกอบอื่น ๆ เช่น การสักยันต์ การสร้างหรือเขียนยันต์ก็เหมือนกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในอดีตดินแดนต่าง ๆ ในบริเวณ นี้เคยได้รับเอาอิทธิพลของคำสอนมหายานและพราหมณ์-ฮินดูเอาไว้ ดังนั้นหลักคำสอนที่ สำคัญต่าง ๆ เช่น ศูนย์ตา ตรีกาย มณฑลของมหายานและรูปแบบของเทพเจ้าต่าง ๆ ของ พราหมณ์-ฮินดู จึงมีปรากฏอยู่ในระบบยันต์ และยังพบเนื้อหาที่สอดคล้องกับหลักปฏิบัติ ของมหายานด้วย เช่น สมาธิเพ่งอักขร ซึ่งใช้ในการฝึกสร้างรูปแบบมณฑลในจิตซึ่งปรากฏ ในคัมภีร์ปถมัง ในคัมภีร์เดียวกันนี้ยังแสดงนัยยะเรื่องพระปัญญาชินพุทธเจ้า และหลักสัพพัญญู

ตัวอย่างชัดเจน การสักยันต์ต้องอาศัยการฝึกฝนทางจิตเป็นปทัฏฐานเสียก่อน ส่วนอิทธิพลของศาสนาพราหมณ์ - ฮินดูนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของรูปแบบของยันต์ที่มักจะนำเอารูปเทพเจ้าต่าง ๆ มาใช้ประกอบในยันต์ เช่น รูปพระนารายณ์ รูปหนุมาน รูปพาลี (ณัฐธัญมณีรัตน์, 2550 : บทคัดย่อ)

ความเชื่อเรื่องพิธีกรรมกรรมการสักยันต์ในแต่ละภูมิภาคของสังคมไทย

ความชัดเจนในความเชื่อทางพุทธคุณที่เชื่อมโยงกับพระพุทธศาสนาของพิธีการสักยันต์ในแต่ละภูมิภาคของไทย โดยในล้านนาภาคเหนือ พบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาขจรไกร ญาณโสภโณ (สุขจีน) จากการวิจัยเรื่องศึกษาวิเคราะห์อิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่มีต่อความเชื่อเรื่องการสักยันต์ในสังคมล้านนา สรุปความว่า พระพุทธศาสนาได้เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องการสักยันต์ เช่น รูปภาพที่สัก อักขระที่สัก เป็นต้น การสักยันต์มีอิทธิพลด้านความเชื่อ เพราะกลุ่มคนที่มาสักยันต์ต่างหวังผลในด้านความศักดิ์สิทธิ์ และ ความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต อีกทั้งหลังจากการสักยันต์จากแต่ละสำนักชีวิตก็จะพบเจอแต่สิ่งที่ดี และทำให้มีความมั่นใจในการประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่วนอิทธิพลด้านสังคมพบว่า การสักยันต์มี ผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยด้านบวกการสักยันต์ช่วยเสริมสร้างกำลังใจในการประกอบอาชีพและ การดำเนินชีวิตประจำวัน โดยเชื่อในความศักดิ์สิทธิ์ของรอยสักจะสามารถป้องกันอันตรายและทำให้รู้สึก ปลอดภัย ส่วนด้านลบการสักยันต์ในปัจจุบันได้รับการยอมรับเฉพาะบางกลุ่มเท่านั้น เพราะคนที่มีรอยสักมักจะ ถูกมองในแง่ไม่ดีเมื่อต้องสมัครงาน ด้านอิทธิพลด้านร่างกายและจิตใจพบว่า รอยสักที่สักลงไปนั้นจะไม่สามารถ ลบได้ และหากลบได้ก็จะเป็นแผลเป็นติดตัวไปตลอดชีวิต ทำให้ผู้สักยันต์ต้องมีตำหนิบนผิวหนังตลอดไปและ รู้สึกไม่ดีกับรอยสักหรือรอยแผลเป็น (พระมหาขจรไกร ญาณโสภโณ (สุขจีน), 2558 : บทคัดย่อ)

และความเชื่อในพิธีกรรมการสักยันต์ทางภาคกลาง พบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณนิภา ชวนชม และคณะ จากการวิจัยเรื่อง ทูณและพื้นที่ : ศึกษากรณีการก่อตัวของกลุ่มสักยันต์ห้าแถวหนุมานดวงในกรุงเทพมหานคร สรุปความว่า การสักยันต์ห้าแถวหนุมานดวงสะท้อนถึงความเชื่อที่มีต่อการสักยันต์ได้แก่เพื่อความมั่นคงก้าวหน้าในอาชีพการงานและกิจการ ป้องกันภัยอันตรายจากการเดินทาง เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และเพื่อความสวยงาม ทั้งนี้จากการทำความเข้าใจในความหมายเหล่านี้ ทำให้เห็นถึงสถานะการณ์การดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมสมัยใหม่อันเนื่องจากการที่มนุษย์เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในโลกของทุนนิยมการประกอบอาชีพหรือการดำเนินชีวิตที่ไม่มั่นคงในด้านต่าง ๆ ส่งผลให้รอยสัก

เป็นสิ่งที่ดีที่มีส่วนสร้างความมั่นใจต่อการดำเนินชีวิต ประกอบอาชีพและเป็นสิ่งแสดงถึงความสวยงามและการรวมกลุ่มที่ไม่เคยเกิดขึ้นในอดีต ที่การสักยันต์สามารถสะท้อนให้เห็นพัฒนาการของสังคมที่เกิดจากความเชื่อที่นำไปสู่การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ทางสังคมของคนหลากหลายกลุ่ม จนก่อตัวเป็นกลุ่มสักยันต์ห้าแฉกหนวดง การสักยันต์ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางขึ้น ซึ่งมีทั้งเพศชายและหญิง วัยคนทำงาน และประกอบอาชีพการงานที่มีความหลากหลายมากขึ้นกว่าในอดีต แม้การสักยันต์จะได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายแต่ยังคงเป็นปัญหากับผู้รับการสักที่ได้รับผลกระทบในบางด้านของการสักยันต์

แม้ในทางภาคใต้ยังพบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิวัฒน์ ประจักษ์นิวัฒน์ ประจักษ์ จากการศึกษาเรื่อง สายยันต์ : ภูมิ ปัญญาการสักยันต์ กรณีศึกษา เครือข่ายสำนักสักยันต์อาจารย์วัตร หมู่ที่ 12 ตำบลนาแว อำเภอนาวัง จังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปความว่า ภูมิปัญญาการสักยันต์นี้มีขั้นตอนสำคัญที่เกี่ยวข้องกับทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ 1) การบูชาครูที่ต้องเตรียมใน การบูชาครูอย่างน้อยต้องมีเครื่องบูชา 6 อย่าง คือ หมาก พลู ดอกไม้ รูป เทียน มะนาว 2) การเตรียมเข็มสัก ยันต์ 3) ขั้นตอนการวาดลวดลายนำร่องบนผิวหนัง 4) ขั้นตอนการลูบน้ำมันนํ้าพร้อมลงเข็มสักลายหลักจาก สักลายเสร็จแล้วลูบด้วยน้ำมันนํ้าทับอีกครั้ง และ 5) ขั้นตอนการปลุกเสกรอยสักเพื่อความเข้มแข็ง สำหรับรูปแบบลวดลายการสักยันต์มีลายสักยันต์จำนวน 2 แบบหลัก คือ 1) ลายสักยันต์แบบลงอักขระ 2) ลายสักยันต์เพื่อความสวยงามซึ่งทางสำนักอาจารย์วัตรมักจะทำตามความต้องการของลูกค้า และการหาแนวทางการอนุรักษ์ การสักยันต์มีแนวทางโดยการถ่ายทอดวิชาจากรุ่นสู่รุ่นเป็นการรักษาให้กับผู้ถูกคุณไสยครอบงำ ซึ่งรูปแบบพิธีกรรมดังกล่าวสามารถเป็นที่พึ่งทางใจให้กับคนในชุมชนได้ อีกทั้งยังสามารถสร้างเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคคลทั่วไปได้ (นิวัฒน์ ประจักษ์, 2561 : บทคัดย่อ)

อภิปรายผล

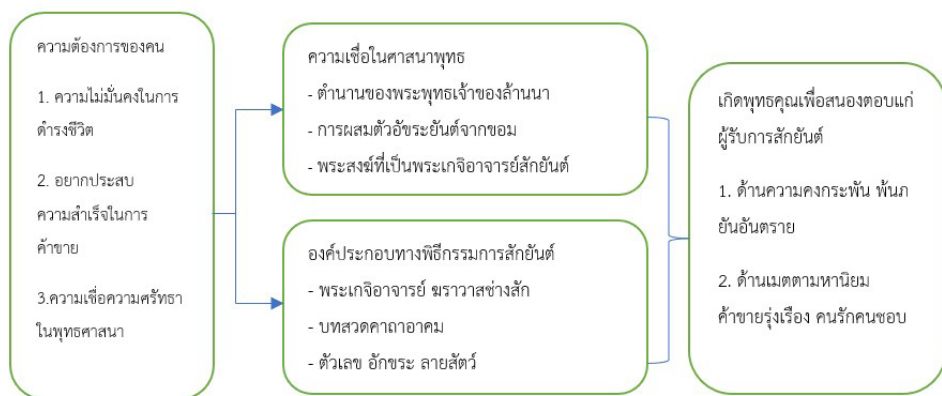
จากการศึกษาวิเคราะห์บริบททางพุทธศาสนาผ่านพิธีกรรมการสักยันต์ พบความเชื่อมโยงเกี่ยวกับความเชื่อความศรัทธาที่ผู้ทำหน้าที่สักยันต์และผู้รับการสักยันต์มีความเกี่ยวข้องในพระพุทธศาสนาตั้งแต่ในอดีต จากทั้งเรื่องตำนานของทางอาณาจักรล้านนาแต่ครั้งในอดีตที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า และการลงตัวเลข หรือ อักขระ ที่มีความหมายสัมพันธ์กับพระพุทธศาสนา โดยจากความเป็น

มาของการสักยันต์ในอดีตที่เกิดจากความเชื่อทางพระพุทธศาสนาในทวีปเอเชียที่กำหนดจากภาษาขอมโบราณและภาษาบาลีพุทธพระคัมภีร์ แม้กระทั่งพระเกจิอาจารย์อยู่ในสถานะของบรรพชิต รวมทั้งสถานที่ที่ปรากฏในปัจจุบันในการสักยันต์ยังพบเห็นได้ในเขตของวัด แต่หากนำมาเชื่อมโยงกับการสักยันต์ที่มีเรื่องของความเชื่อในความหลังของลายสักยันต์ที่ถูกประดิษฐ์ขึ้นจากความเชื่อที่เกี่ยวกับไสยเวทย์ และมีการร่ายอาถรรพ์อาคมในขณะทำพิธีสักยันต์ และกำหนดข้อปฏิบัติในปฏิบัติตามมิตินั้นความหลังของพุทธคุณที่สักยันต์ไปจะไม่บังเกิดผล สิ่งเหล่านี้หากพิจารณาเป็นลัทธิธรรมที่เป็นเรื่องของความเชื่อที่คนเป็นผู้กำหนดขึ้นมาเอง การเกิดพุทธคุณยังคงเป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ ยังคงเป็นความเชื่อความศรัทธาและความรู้สึกที่เกิดกับผู้ที่มีความเชื่อและปฏิบัติตามสิ่งต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในพิธีกรรมการสัก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความคงกระพัน เรื่องเมตตามหานิยม เรื่องการงาน คำขาย เจริญรุ่งเรือง ความคาดหวังของผู้ที่ผ่านพิธีกรรมสักยันต์ ล้วนหวังให้พุทธคุณดังกล่าวได้เกิดขึ้น แม้อาจจะเกิดขึ้นหรือไม่ก็ตาม แต่ทั้งนี้พุทธคุณดังกล่าวได้สร้างความเชื่อความศรัทธา ความมั่นใจ หรือเป็นพลังอย่างหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสักยันต์มีที่ยึดเหนี่ยว สร้างขวัญกำลังใจในการประกอบอาชีพหรือเป็นวิถีทางในการนำดำเนินชีวิตต่อไปได้

องค์ความรู้ที่ได้รับ

พิธีกรรมใดก็ตามที่เป็นพิธีกรรมที่มีรากฐานเชื่อมโยงกับพระพุทธศาสนามาตั้งแต่ในอดีต ซึ่งความเชื่อทางศาสนานั้นนับเป็นสิ่งที่สามารถหล่อหลอมให้พิธีกรรมนั้น ๆ เกิดความศักดิ์สิทธิ์ได้มากขึ้นและสามารถสืบทอดได้ยาวนานจากรุ่นสู่รุ่น หรือขยายจากสังคมหนึ่งไปสู่สังคมหนึ่งได้ ล้วนขึ้นอยู่กับความทรงพลังของพิธีกรรมนั้น ๆ ดังพิธีกรรมการสักยันต์มีหลักการรายละเอียดที่แฝงด้วยความเชื่อบางข้อที่สอดคล้องจากหลักศีลห้าของพุทธศาสนา ได้แก่ ห้ามผิดลูกเมียเขา และห้ามด่าบิดามารดาบุพการีทั้งของตนเองและผู้อื่น ซึ่งข้อห้ามดังกล่าวเห็นได้ชัดเจนถึงความสอดคล้องกับหลักศีลธรรมทางพุทธศาสนาในการประพฤติผิดในกาม ตรงกับศีลข้อ 3 คือ จดเว้นจากการประพฤติผิดในกามประเวณี ส่วนการด่าพ่อแม่ในความเชื่อทางพระพุทธศาสนาที่ถือว่าเป็นบาปอันใหญ่หลวง จัดว่าเป็นลูกอกตัญญู ถ้าหากตายไปจะเป็นเปรต มีปากเท่ากับรูเข็ม และทุกข์ทรมานอยู่อย่างนั้นเป็นเวลายาวนาน อีกทั้งยังมีความเชื่อส่วนบุคคลที่ปฏิบัติกันมาของพระเกจิอาจารย์แต่ละสายตั้งแต่ในอดีต และหากผู้ที่ได้รับการสักยันต์ไม่สามารถปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ประกอบกับเมื่อสักยันต์ไปสักกระยะหนึ่งแล้วไม่

ได้ผลประโยชน์ดังที่ตั้งใจ จึงทำให้เกิดความไม่พอใจกล่าวโทษกับการสักยันต์ในภายหลังได้ โดยอาจลืมไปว่าตนเองปฏิบัติไม่ครบตามหลักข้อห้ามของพิธีกรรมการสักยันต์หรือไม่ อีกแง่มุมหนึ่งของข้อห้ามที่ระบุได้เพื่อเป็นการเตือนสติให้ผู้รับการสักยันต์รู้ตัวในการกระทำของตนเองอยู่เสมอ นั่นเองก็เป็นได้ แต่การเปลี่ยนแปลงล้วนเกิดขึ้นได้เสมอตามหลักพุทธศาสนาที่ว่าทุกสิ่งล้วนไม่จีรัง ดังนั้นการคงอยู่ในพิธีกรรมสักยันต์จึงเปลี่ยนแปลงได้หลายกระแสตามความเชื่อในแต่ละกลุ่มคนที่มุ่งไปสักยันต์เพื่อสิ่งใด หมายรวมถึงกระแสสังคมในปัจจุบันที่นิยมสร้างกลุ่มการสักยันต์ผ่านโลกออนไลน์มีการก่อตั้งตามกลุ่มสักยันต์จากพระเกจิอาจารย์ที่มีชื่อเสียงในการสักยันต์ที่สืบทอดพิธีกรรมการสักยันต์จากรุ่นสู่รุ่น จากพระอาจารย์สู่ช่างสักที่เป็นฆราวาส แม้ส่งผลในด้านดีต่อพิธีกรรมการสักยันต์เพื่อทำให้การเผยแพร่ข้อมูลการสักยันต์ได้กว้างเป็นที่รู้จักมากขึ้นก็ตาม แต่ยังมีความหารายได้จากความเชื่อทางพระพุทธศาสนาของชาวพุทธที่เลื่อมใสในพระพุทธศาสนาในเชิงพาณิชย์ธุรกิจมากด้วยเช่นกัน ทั้งนี้พิธีกรรมการสักยันต์ยังคงมีความเชื่อมโยงผ่านพระพุทธศาสนาที่มาเกี่ยวข้องด้วยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นภาพของพระเกจิอาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นพระอาจารย์สักยันต์ในวัดต่าง ๆ หรือพุทธคุณผ่านลายสักยันต์ที่มีอักขระทางศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย รวมทั้งการสืบสานพิธีสักยันต์ในมีความ เหมาะสมกับสังคมไทยในแต่ละยุคสมัยของชนรุ่นต่อไปที่ยังคงมีเรื่องของความเชื่อที่มีต่อแรงพุทธคุณที่อยู่ในลายยันต์ต่าง ๆ อีกทั้งสะท้อนถึงความต้องการของมนุษย์ในความไม่มั่นคงทางการดำรงชีวิตจึงต้องพึ่งพาพิธีกรรมการสักยันต์ช่วยเสริมในสิ่งที่สร้างความมั่นใจและมั่นคงในชีวิตด้วยนั่นเอง

ภาพประกอบ

องค์ความรู้ : ศึกษาวิเคราะห์บริบททางพุทธศาสนาผ่านพิธีกรรมการสักยันต์

สรุป

พิธีกรรมการสักยันต์ สรุปได้ว่า เป็นพิธีกรรมที่เกิดจากความเชื่อความศรัทธาในพุทธคุณที่มีในลายสักยันต์ประเภทต่าง ๆ ทั้งตัวเลขยันต์ อักขระ ลายสัตว์ เมื่อนำมาผ่านพิธีกรรมสวดคาถาจากพระเกจิอาจารย์หรือช่างสักที่ได้ร่ำเรียนคาถาอาคมมาจากพระอาจารย์ที่ถ่ายทอดจาอดีตสู่ปัจจุบัน และนำไปสู่ความเชื่อในพลังที่มีของการสักยันต์นั้น แต่การเปลี่ยนแปลงหลายสิ่งจากหลายปัจจัยอาจทำให้รายละเอียดพิธีกรรมต่าง ๆ ของการสักยันต์ และวัตถุประสงค์ของการสักยันต์ที่มีมาตั้งแต่อดีตเปลี่ยนแปลงไปตามความเชื่อและกระแสสังคม แม้พิธีกรรมการสักยันต์นับว่าเป็นสิ่งนามธรรมและเป็นสิ่งเร้นลับกลับได้รับความนิยมนอย่างต่อเนื่อง จนทำให้คนที่ต้องการสักยันต์มุ่งหวังแต่ผลประโยชน์ที่จะได้จากพุทธคุณจากการสัก บางคนนำมาเป็นพื้นฐานเพื่อต่อยอดให้ได้มาซึ่งความเจริญทางวัตถุแก่ตนเอง แต่หลงลืมจะปฏิบัติข้อห้ามที่ต้องทำของผู้ที่รับการสักยันต์ไป หากกล่าวในรายละเอียดของพิธีกรรมการสักยันต์ตามบริบทพระพุทธศาสนาจากอดีตจนถึงทุกวันนี้ สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในความเชื่อพิธีกรรมขั้นตอนการลงลายยันต์ของอักขระในการสักยันต์อาจมีความลดทอนหรือเพิ่มเติมจากลวดลายอักขระจากในอดีตได้ ที่เห็นได้ชัดคือการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในด้านต่าง ๆ ที่มุ่งหาความเจริญทางวัตถุที่ทันสมัยจำเป็นต้องได้มาเป็นสิ่งสนองความต้องการ ดังเช่นงานวิจัยของ พระมหานพพล ธมมธโร (ศรีวิเชียร) จากการวิจัยเรื่องความเชื่อเรื่องการสักยันต์ของผู้มาสักยันต์วัดบางพระ จังหวัดนครปฐม สรุปความว่า ประชาชนผู้มาสักยันต์ที่วัดบางพระมีความเชื่อเรื่องการสักยันต์มากที่สุดในด้านเพื่อความแคล้วคลาด และการสักยันต์จะมีอานุภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับผู้นั้นคุณธรรมของผู้นั้น รองลงมาคือ การสักยันต์เพื่อส่งเสริมด้านความเมตตาตามทานิยม และการป้องกันภัยอันตราย และลำดับสุดท้ายคือ ผู้ที่มาสักที่มีความเชื่อเรื่องการสักเพื่อความคงกระพันชาตรี จะเห็นได้ว่าความเชื่อความศรัทธาของผู้มาสักยันต์เปลี่ยนเจตนารมณ์จากอดีตที่สักยันต์ของหลวงพ่อบุญเป็นเพื่อความคงกระพัน (พระมหานพพล ธมมธโร (ศรีวิเชียร), 2557 : บทคัดย่อ) ดังนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่เป็นแก่นแท้ของพิธีกรรมการสักยันต์ คือ หัวใจของคาถาที่กำกับลวดลายสักแต่ละลายยันต์อยู่ เพราะสิ่งนี้คือเคล็ดลัทธิวิชาคาถาอาคมที่เป็นวิชาชั้นสูงของแต่ละพระเกจิอาจารย์ที่มักจะไม่ได้เปิดเผยให้แก่ผู้ใด นอกจากลูกศิษย์ที่ได้รับความไว้วางใจให้เป็นผู้รับถ่ายทอดวิชาการสักยันต์ ของอาจารย์สืบต่อไป ย่อมส่งผลต่อการสักยันต์ในอนาคตจะคงอยู่โดยแผ่บุญทางพระพุทธศาสนาไว้ได้มากน้อยเพียงใดในพิธีกรรมนั้น ความเร้นลับของพิธีกรรมสักยันต์จึงยังคงสร้างความเชื่อความศรัทธาในลายสักยันต์อย่างไม่เสื่อมคลาย

บรรณานุกรม

- ณัฐธัญ มณีรัตน์. (2550). รายงานการศึกษาวิเคราะห์ระบบยันต์ในภาคกลางของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพิพิธภัณฑการเรียนรู้แห่งชาติ.
- โตมรก ทิพย์สุตา. (2555). ยันต์ไทยยอดเยี่ยม (หน้า 34). กรุงเทพมหานคร : ไทยควอลิตี้บุ๊คส์.
- นิวัฒน์ ประจักษ์. (2561). สายยันต์ : ภูมิปัญญาการสักยันต์ กรณีศึกษาเครือข่ายสำนักสักยันต์อาจารย์วัตร หมู่ที่ 12 ตำบลนาแว อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พระมหาจรไกร ญาณโสภโณ (สุขจีน). (2558). ศึกษาวิเคราะห์อิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่มีต่อความเชื่อเรื่องการสักยันต์ในสังคมล้านนา. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหานพพล ธมมธโร (ศรีวิเชียร). (2557). ความเชื่อเรื่องการสักยันต์ของผู้มาสักยันต์วัดบางพระ จังหวัดนครปฐม (ชีวิตและความตาย). วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ไพโรจน์ สโมสร. (2524). พระอริยานุวัตรกับการสักลาย. วารสารศิลปวัฒนธรรม. 2 (3), 12.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์.
- ลานโพธิ์. (2535). หลวงพ่อเป็นอิทธิมงคลนิยม (หน้า 20). กรุงเทพมหานคร : บางกอกสาสน์.